

Nr 484

Av herr **Hermansson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 7, med förslag till förordning om höjd mervärdeskatt på vissa varor.*

(Lika lydande med motion nr 441 i Första kammaren)

I proposition nr 7 föreslås fr. o. m. den 1 februari en höjning av mervärdeskatten till 14 procent på vissa varaktiga konsumtionsvaror, i propositionen benämnda »eftertraktade, dyrare kapitalvaror». Den föreslagna höjningen sägs vara ett led i en allmän höjning av mervärdeskatten avsedd att träda i kraft vid årsskiftet 1970/71. Förslag härom skall senare framläggas. Höjningen av mervärdeskatten på vissa varugrupper redan från den 1 februari 1970 motiveras med att man vill »beskära möjligheterna att genom tidigareläggning av inköp undgå en höjning av mervärdeskatten».

Den allmänna höjningen av mervärdeskatten, som vid fullt genomslag i priserna ger en prishöjning om 4,65 procent, sägs utgöra en integrerande del i en allmän skattereform. Den förklaras av finansministern vara nödvändig för att skapa utrymme för sänkt direkt skatt.

Detta påstående finns inte belagt vare sig i proposition nr 7 eller i finansplanen till vilken hänvisas. Enligt vår uppfattning går det mycket bra att genom andra skattepolitiska åtgärder än en höjning av mervärdeskatten skapa utrymme för den nödvändiga sänkningen av de direkta skatterna för lägre och medelstora inkomsttagare. Sådana åtgärder är bl. a.:

1. Höjd bolagsskatt.
2. Skärpta avskrivningsregler i företagsbeskattningen.
3. Större skatteökning för stora förmögenheter och arv än som föreslagits av kapitalkatteberedningen.
4. Slopande av nuvarande tak för folkpensionsavgiften.
5. Skärpt beskattning av vinster på aktie- och markspekulation.
6. Slopande av skattefriheten för stiftelser.
7. Begränsning av avdragsrätten för reklamutgifter.

En sådan omläggning av skattepolitiken skulle möjliggöra en betydande minskning av den nuvarande tunga skattebördan för de lägre och medelstora inkomsttagarna. Den av regeringen förordade höjningen av mervärdeskatten drabbar däremot hårt just dessa grupper, även om viss kompensation ges. Det ligger i sakens natur att ett genomförande av de av oss nämnda skattepolitiska åtgärderna möjlig-

gör en större sänkning netto av den direkta skatten för lägre och medelstora inkomstagare än den av regeringen förordade metoden.

I särskilda motioner har vissa av dessa åtgärder redan vid vårriksdagens början underställts riksdagens prövning. I andra delar avser vi att återkomma i samband med behandlingen av regeringens skatteproposition. Vi vill emellertid här påtala det anmärkningsvärda och utmanande i att regeringen begär riksdagens godkännande av en viss del av ett skatteprogram — och den som innebär vissa skattehöjningar — innan hela programmet förelagts riksdagen.

Såsom framgått av det ovanstående ställer vi oss avvisande till en höjning av mervärdeskatten. I likhet med andra indirekta skatter drabbar den hårdast de lägre inkomstagarna. Det finns andra vägar att uppbringa medel för en sänkning av de direkta skatterna på lägre och medelstora inkomster. Vi avser sålunda att yrka avslag på den allmänna höjning av mervärdeskatten som aviserats.

Under dessa förhållanden anser vi oss heller inte kunna godkänna den i proposition nr 7 föreslagna höjningen av mervärdeskatten från den 1 februari på vissa varor. Det innebär givetvis inte att vi skulle vara motståndare till åtgärder som beskär möjligheterna att genom tidigareläggning av inköp undgå en höjning av mervärdeskatten. Mervärdeskattehöjningen måste emellertid ses i sitt sammanhang, och det är den samlade åtgärden man har att ta ställning till. De köpstarka grupperna torde för övrigt under den tid som förflutit efter statsverkspropositionens framläggande inte ha försummat möjligheten att forcera sina inköp.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte avslå proposition nr 7.

Stockholm i januari 1970

C. H. Hermansson (vpk) Gunvor Ryding (vpk) Eivor Marklund (vpk)
